

VEREJNÁ KONZULTÁCIA K NÍZKOUHLÍKOVEJ STRATÉGII ROZVOJA SLOVENSKEJ REPUBLIKY DO ROKU 2030

s výhľadom do roku 2050
pre vybrané sektory ekonomických činností

2018

sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia

MINISTERSTVO

ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Obsah

ÚVOD	3
I. VŠEOBECNÉ OTÁZKY K NÍZKOUHLÍKOVEJ STRATÉGII	6
II. TEMATICKÉ OBLASTI NÍZKOUHLÍKOVEJ STRATÉGIE	8
PRÍLOHA	21

Zoznam skratiek

CNG	Stlačený zemný plyn
CO₂	Oxid uhličitý
CP	Cenová politika
CZT	Centrálne zásobovanie teplom
EPC	Energy Performance Contracting (EPC)
ETS – (EÚ ETS)	Európska schéma obchodovania s emisnými kvótami
EURO	Emisná norma EURO pre automobily a ťažké úžitkové vozidlá
EÚ	Európska únia
HBP	Hornonitrianske bane Prievidza, a. s.
KVET	Kombinovaná výroba tepla a elektriny
LNG	Liquefied Natural Gas, Skvapalnený zemný plyn
LPG	Liquefied Petroleum Gas, Kvapalný ropný plyn
MHD	Mestská hromadná doprava
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
OZE	Obnoviteľné zdroje energie
SR	Slovenská republika

ÚVOD

MŽP SR pripravuje Nízkouhlíkovú stratégiu rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 pre vybrané sektory ekonomických činností (ďalej nízkouhlíková stratégia). Nízkouhlíková stratégia bude obsahovať účinné a nákladovo efektívne opatrenia v sektore priemyslu, energetiky, energetickej efektívnosti, dopravy, poľnohospodárstva a lesníctva a odpadu.

V súčasnosti MŽP SR spolupracuje so Svetovou bankou na príprave Nízkouhlíkovej štúdie, ktorá bude slúžiť ako hlavný podkladový dokument pre prípravu nízkouhlíkovej stratégie. Cieľom tejto spolupráce je okrem vypracovania štúdie aj vybudovanie kapacít v oblasti modelovania vývoja a dopadov jednotlivých politík a opatrení na národné hospodárstvo a využívanie modelov, ktoré boli za týmto účelom dodané a nastavené v spolupráci s národnými expertmi a expertmi Svetovej banky.

I. Predmet prieskumu

Predmetom nášho prieskumu sú účinné a nákladovo efektívne opatrenia vo vybraných sektoroch ekonomických činností. Sú to tieto sektory: priemysel, energetika, energetická efektívnosť, doprava, poľnohospodárstvo a lesníctvo a sektor odpadového hospodárstva.

II. Ciele prieskumu

Získať nápady, podnety a odporúčania, o ktorých si odborná verejnosť myslí, že by nemali v základných pilieroch nízkouhlíkovej stratégie chýbať. Na základe získaných podnetov a relevantných podkladov pripraviť dlhodobú stratégiu znižovania emisií skleníkových plynov, ktorá bude zameraná na definovanie politík a opatrení na roky 2020-2030 s výhľadom do roku 2050.

III. Metódy prieskumu

Výskumný súbor:

Výskumnú vzorku tvorila široká odborná verejnosť (zástupcovia ministerstiev, združenia miest a obcí, samosprávy, zástupcovia záujmových a profesných združení, zástupcovia tretieho sektora a akademickej obce) v celkovom počte 130 dopytujúcich respondentov.

Metódy:

Dotazník bol respondentom rozposlaný elektronicky a bol zverejnený na webovom sídle ministerstva. V ďalšej etape prieskumu sa pri spracovaní údajov použili kvantitatívne a kvalitatívne metódy. Z kvantitatívnych metód to boli matematicko-štatistické metódy, a to percentuálne výpočty a tabuľkové a grafické spracovanie údajov. Dotazník uvádzame v prílohe.

IV. Plán prieskumu

V marci 2018 sme zostavili dotazník, ktorý sme zverejnili v ten istý mesiac. Respondenti boli poučení, že dotazník môže byť anonymný, a zároveň môžu vyjadriť svoj záujem byť účastníkom plánovaných pracovných skupín. Rozposlaných bolo 130 dotazníkov, návratnosť predstavovala 28,4 %. Po optickej kontrole sme do spracovania mohli zaradiť všetkých 37 dotazníkov. V mesiaci júl 2018 sme vyhodnotili prieskum.

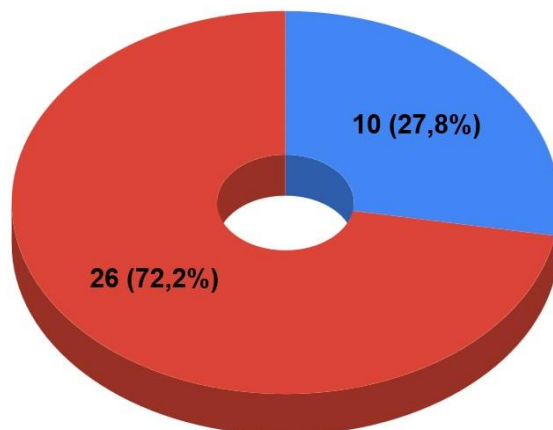
V. Výsledky a výsledky prieskumu:

Pri štatistickom spracovaní dotazníkov sme dospeli k nasledovným výsledkom:

RESPONDENT

Otázka: Profil respondenta

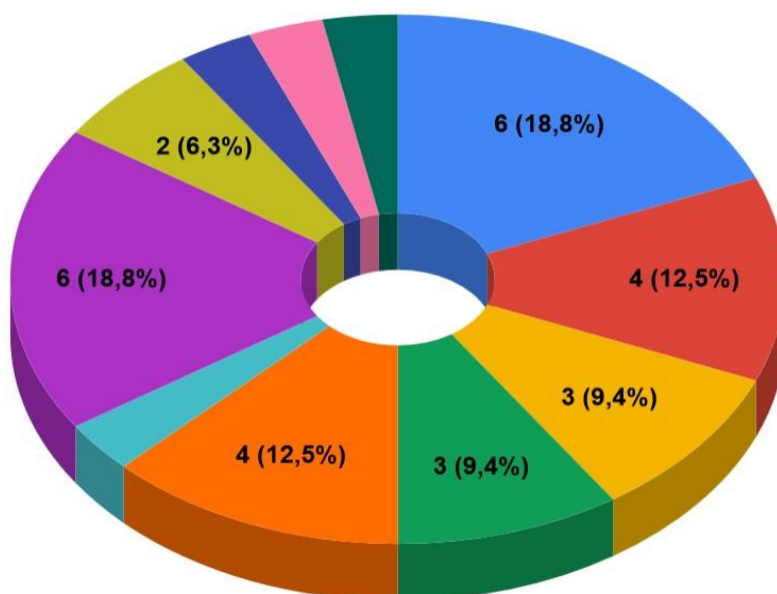
11 respondentov uviedlo, že odpovedajú vo vlastnom mene a 26 odpovedalo v mene organizácie.

- ako jednotlivec vo vlastnom mene
- v rámci profesijnej činnosti v mene organizácie

Otázka: Druh organizácie

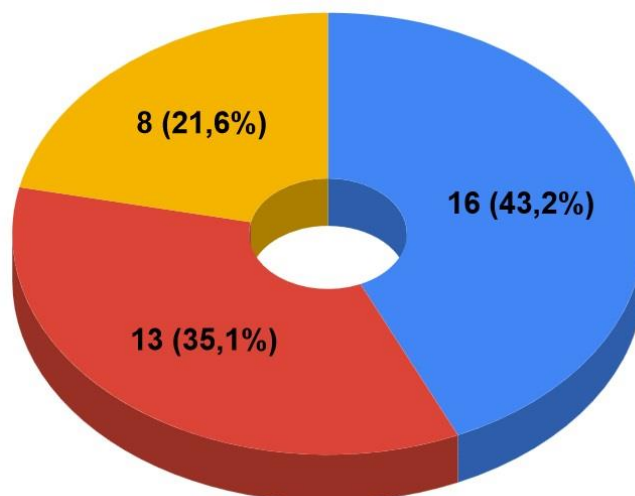
Nasledovný graf ukazuje pomer jednotlivých organizácií. Traja respondenti odpovedali ako súkromná osoba. Neoznačené časti grafu sú zastúpené jedným respondentom z organizácie podľa legendy.

- Verejný orgán na národnej úrovni
- Mimovládna organizácia, platforma alebo sieť
- Súkromná osoba
- Regionálny alebo miestny orgán (verejný alebo zmiešaný)
- Obchodné, podnikateľské alebo profesijné združenie
- Samospráva
- Súkromný podnik
- Výskumný a akademický subjekt
- Štátny podnik
- Profesionálna konzultantská spoločnosť, konzultant
- Výrobca elektrickej energie; Akciová spoločnosť s 34% podielom SR

Otázka: Súhlas so zverejnením

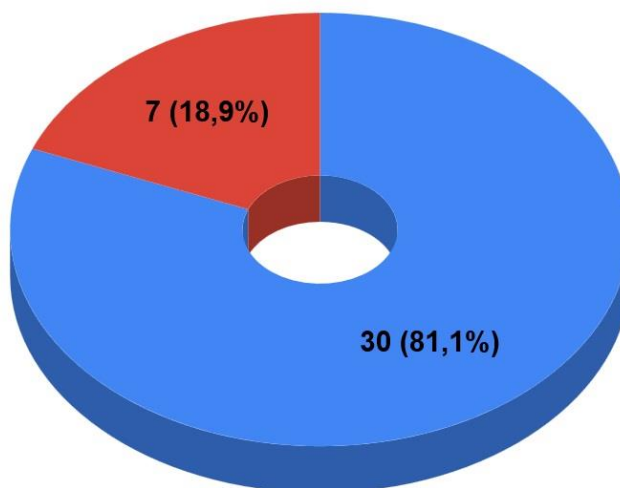
Graf vyjadruje prejav súhlasu jednotlivých respondentov so zverejnením odpovede.

- Neželám si zverejniť svoje príspevky
- Môj príspevok môže byť zverejnený pod uvedeným menom
- Môj príspevok môže byť zverejnený, ale meno zostane anonymné

Otázka: Režim zverejneného príspevku

Graf vyjadruje či poskytnuté informácie podliehajú utajenému režimu. Utajenému režimu podlieha 7 odpovedí z celkového počtu respondentov.

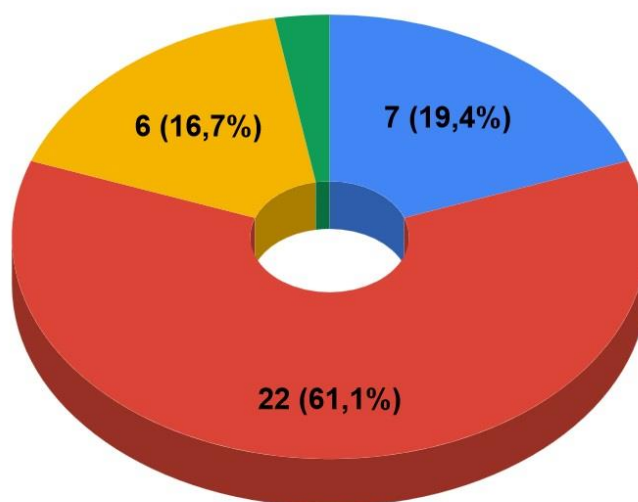

- nie
- áno

I. VŠEOBECNÉ OTÁZKY K NÍZKOUHLÍKOVEJ STRATÉGII

Otázka I: V akom časovom horizonte by mala byť aktualizovaná nízkouhlíková stratégia? Respondenti vyberali z troch možností 5, 10 a 50 rokov. Bol vytvorený priestor navrhnúť aj iný časový horizont.

Najviac respondentov (22) sa priklonilo k časovému horizontu 5 rokov. 6 respondentov navrhlo iný časový horizont (2-3 roky (3), 10-15, v súlade s cieľmi EÚ a jej stratégiami) Jeden respondent navrhol aktualizáciu každých 50 rokov.

• 10 rokov • 5 rokov • Iné • 50 rokov

Otázka II: Kde sú alebo vidíte podľa Vás hlavné prekážky prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo v SR? Pri tejto otázke respondenti mohli označiť viac odpovedí.

Nasledujúca tabuľka ukazuje výber respondentov z nasledujúcich faktorov:

Najviac respondentov za rozhodujúce faktory považuje legislatívu EÚ a globálnu svetovú politiku v oblasti zmeny klímy. Za významný faktor považujú verejnú mienku, hospodárske podmienky, nové vedecké objavy a presadzovanie zo strany záujmových skupín a mimovládnych organizácií. V časti iné sa najviac vyskytovala legislatíva Slovenskej republiky a problematika rozdeľovania finančných zdrojov.

Legislatíva EÚ	29
Globálna svetová politika v oblasti zmeny klímy	23
Verejná mienka/zmeny zmýšľania	20
Hospodárske podmienky	20
Nové vedecké objavy a/alebo technologická zmena	20
Presadzovanie zo strany záujmových skupín a mimovládnych organizácií	20

Využívanie financovania prostredníctvom EÚ fondov	18
Vývoj na vnútroštátnej úrovni	17
Súkromné iniciatívy	15
Lobovanie podnikov	11
Iné:	5
Iná činnosť, ktorá ovplyvnila politiku v oblasti nízkouhlíkového hospodárstva	4

Otázka III: Kde sú alebo vidíte podľa Vás hlavné prekážky prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo v SR?

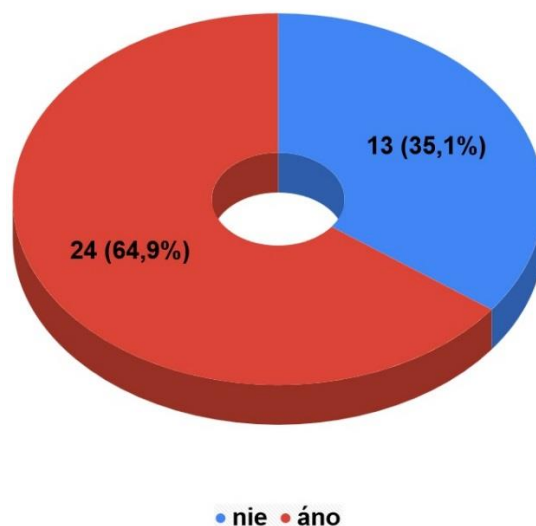
Nasledujúca tabuľka ukazuje výber prekážok prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo podľa respondentov:

Najviac respondentov za rozhodujúce prekážky považuje nedostatok ľudských a finančných zdrojov, chýbajúcu medzisektorovú koordináciu a nedostatočné povedomie verejnosti ako aj hospodársku situáciu. V časti iné sa najviac vyskytoval lobing priemyselných subjektov, presadzovanie špecifických záujmov účastníkov trhu a nedostatočná regulácia a pokrytie právnymi predpismi.

Chýbajúca medzisektorová koordinácia	23
Nedostatočné povedomie verejnosti	22
Hospodárska situácia	15
Nedostatočné zapojenie verejnosti do procesu	11
Nedostatok vhodných právnych predpisov	10
Iné	9

Otázka: Účasť v pracovnej skupine

Graf vyjadruje či respondent má záujem zúčastniť sa pracovnej skupiny pri príprave nízkouhlíkovej stratégie. 24 respondentov vyjadrilo súhlas s účasťou v pracovnej skupine.

II. TEMATICKÉ OBLASTI NÍZKOUHLÍKOVEJ STRATÉGIE

VYHODNOTENIE:

V nasledujúcich častiach sa vo vybraných sektoroch ekonomických činností (priemysel, energetika, energetická efektívnosť, doprava, poľnohospodárstvo a lesníctvo a sektor odpadového hospodárstva) mohli respondenti formou troch (obsahovo) podobných otázok vyjadriť k jednotlivým sektorom:

- Kde vidíte priestor pre opatrenia na znižovanie emisií skleníkových plynov v danom sektore?
- Čo je potrebné na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení na znižovanie emisií v danom sektore?
- Aké zmeny v regulácii v danom sektore je potrebné urobiť na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

Zároveň mohli navrhnúť aj účinné a nákladovo efektívne opatrenia v sektore priemyslu, energetiky, energetickej efektívnosti, dopravy, poľnohospodárstva a lesníctva a odpadového hospodárstva.

Vzhľadom k tomu, že aj keď išlo o otvorené otázky, bolo možné nájsť spoločný prienik v odpovediach respondentov. Obdobný postup bol zachovaný pri všetkých vybraných sektoroch.

1. SEKTOR PRIEMYSLU

1.1. Kde vidíte priestor pre opatrenia na znižovanie emisií skleníkových plynov v oblasti priemyselných procesov?

Pri otvorených otázkach najviac respondentov vidí priestor na znižovanie emisií skleníkových plynov v oblasti priemyselných procesov hlavne v oblasti inovácii, zvýšení efektivity prevádzok, a v zavádzaní nových inovatívnych technológií, ktoré budú v priemyselných procesoch využívať čisté energie a OZE.

Pozornosť respondenti venujú aj obmedzeniu používania fosílnych palív v procese výroby, vrátane vylepšenia spaľovacích procesov, s cieľom znížiť produkciu emisií CO₂.

Oproti vyššie uvedeným konvenčným opatreniam respondenti predstavili aj inovatívne opatrenia ako sú:

- sledovanie logistiky v priemyselných procesoch (doprava surovín, vyhotovených výrobkov a pod.), k optimalizácii logistiky by malo dôjsť hlavne v prevádzkach, kde jednotlivé časti výroby sú vzdialené, pričom treba zohľadniť aj množstvo a adekvátny výber dopravy. Toto opatrenie predstavuje sledovanie uhlíkovej stopy v celom dodávateľskom reťazci (carbon footprint)
- Osveta zákazníkov, pre ktorých sa vyrábajú výrobky so sprievodným znečistením. Osveta pomôže zmeniť dopyt po výrobkoch, ktorých výroba produkuje emisie.

1.2. Čo je potrebné na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení na znižovanie emisií v oblasti priemyselných procesov?

V prípade tejto otázky, je možné odpovede respondentov zlúčiť do skupín: legislatíva, financie, inovácie a výskum a ďalšie opatrenia, ktorými je možné zabezpečiť navrhované opatrenia. V prípade legislatívy, je potrebné venovať pozornosť aj samotnému procesu tvorby legislatívy. Respondenti sa prikláňajú k ukončeniu podpory spaľovania uhlia pre výrobu elektriny ako aj k zavedeniu prísnejších postihov v prípade porušenia legislatívy. Respondenti sú podľa odpovedí priklonení myšlienke zavedenia uhlíkovej dane ako motivujúceho nástroja na zníženie spotreby fosílnych palív.

Medzi navrhované opatrenia, ktoré majú inovatívny charakter respondenti navrhujú nasledujúce opatrenia:

- Vhodná stimulácia podnikov – zamerať sa na využívanie tzv. EU nástrojov, hlavne systém EU ETS a zabrániť zavádzaniu prekrývajúcich sa politík.
- Zvýšenie efektívnosti priemyselných procesov, prípadne úplné opustenie niektorých oblastí priemyslu, ak nie je možné konkurovať najefektívnejším výrobcom inde vo svete.

1.3. Aké zmeny v regulácii priemyslu je potrebné urobiť na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

Najväčšiu potrebu v zmene regulácie respondenti vidia v oblasti legislatívy, v zmene technológií, vrátane podpory nových technológií (zachytávanie a ukladanie CO₂). Aj pri tejto otázke respondenti vidia význam v zavedení uhlíkovej dane, ako aj prísnejšiemu zdaneniu fosílnych palív.

Oproti vyššie uvedeným konvenčným opatreniam respondenti predstavili aj inovatívne opatrenia ako sú:

- Presmerovať podporu investícií z veľkých prevádzok na väčší počet menších, kde je možné vidieť väčší potenciál na selektívnu podporu priemyslu s vysokou pridanou hodnotou.

Možnosť aby producent, ktorý platí emisné a iné poplatky za znečisťovanie ovzdušia, mohol v mieste svojej produkcie, regióne, v meste, prípadne obci investovať min. 50% z tých poplatkov. Tieto prostriedky by sa mali výhradne použiť napr. na výsadby lesov, zelene, podporu elektromobility, elektro MHD, budovanie fotovoltaických parkovísk na verejných parkoviskách pre nabíjanie elektromobilov z čistej energie (pozn. České Ministerstvo regionálneho rozvoja). Štát určí finančný balík regiónu a následne len skontroluje jeho rozdeľovanie a vyhodnotenie výsledkov.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazený zjednodušený návrh opatrení respondentov v sektore priemyslu:

NÁVRH OPATRENÍ V SEKTORE PRIEMYSEL
LEGISLATÍVNE OPATRENIA
Venovať pozornosť samotnému procesu tvorby legislatívy v sektore
Sprísiť postihy (sankcie) v prípade porušenia legislatívy
Zamerať sa na využívanie tzv. EU nástrojov, hlavne systém EU ETS a zabrániť zavádzaniu prekrývajúcich sa politík
NEFINANČNÉ OPATRENIA

Zavádzať inovácie do priemyselných procesov, vrátane využívania čistej energie a OZE
Obmedzenie používania fosílnych palív v procese výroby
Vylepšenie spaľovacích priemyselných procesov
Sledovanie logistiky v priemyselných procesoch (carbon footprint v celom dodávateľskom reťazci)
Osveta zákazníkov a odberateľov výrobkov so sprievodným znečistením
Zvýšenie efektívnosti priemyselných procesov, prípadne úplné opustenie niektorých oblastí priemyslu s nízkou konkurenčnou schopnosťou v EÚ a vo svete
FINANČNÉ OPATRENIA
Podporu investícií z veľkých prevádzok na väčší počet menších
Umožniť producentovi, ktorý platí emisné a iné poplatky za znečisťovanie ovzdušia, aby mohol v mieste svojej produkcie, regióne, v meste, prípadne obci investovať min. 50% z tých poplatkov za špecifický environmentálny účel vzhľadom na potreby regiónu

2. SEKTOR ENERGETIKY

2.1. Kde vidíte priestor pre opatrenia na znižovanie emisií skleníkových plynov v oblasti energetiky?

Aj v prípade sektora energetiky je možné analogicky spracovať odpovede respondentov. Respondenti v tomto sektore najväčší priestor vidia v obnoviteľných zdrojoch energie, ich podpory, obmedzovaní legislatívnych prekážok ich rozvoja, vrátane finančnej podpory (OZE), resp. jej pokračovaniu (napr. program Zelená domácnostiam).

Respondenti v obnoviteľných zdrojoch energie (veterná energia, slnečná energia, vodná energia, geotermálna energia, biomasa a biopalivá I a II. generácie) vidia alternatívu k fosílnym palivám, ktorá prispieva nielen k znižovaniu emisií skleníkových plynov, ale vedie aj k diverzifikácii dodávok energie a znižovaniu závislosti od trhu s fosílnymi palivami (uhlie, ropa, zemný plyn).

Tieto opatrenia navrhujú s cieľom zabezpečiť vyváženejší energetický mix v SR, t. j. maximálny podiel všetkých nízkouhlíkových zdrojov energie, nielen jadrovej energie, v tých oblastiach kde je to nielen možné, ale aj nákladovo efektívne.

Väčšina respondentov sa aj v tomto prípade prikláňa k potrebe zastavenia ťažby uhlia na Slovensku (bane Hornonitrianske bane, Prievidza, a. s. (HBP), vrátane odstavenia uhoľných elektrární (Nováky, Vojany) a zrušeniu dotačného systému pre ťažbu uhlia.

Oproti vyššie uvedeným konvenčným opatreniam respondenti predstavili aj inovatívne opatrenia ako sú:

- Využitie batérií v SR na uskladnenie energie z OZE vrátane prípadných analýz efektívnej ťažby surovín potrebných na výrobu batérií (kobalt, lítium).
- Modernizácia systémov CZT, ktorý bude kopírovať koncept Inteligentných miest. A to takým spôsobom, aby systémy CZT využívali rôzne formy energie (nielen zemný plyn), efektívne implementovali obnoviteľné zdroje energie (OZE) a vysoko účinnú kombinovanú výrobu elektriny a tepla (KVET), a tým výrazným spôsobom šetrili primárnu energiu a emisie.

2.2. Čo je potrebné na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení na znižovanie emisií v oblasti energetiky?

Navrhované opatrenia je možné rozdeliť na legislatívne, finančné a ďalšie opatrenia.

V tejto oblasti respondenti najväčšiu váhu na dosiahnutie opatrení pripisujú legislatíve, jej tvorbe a odstráneniu administratívnych bariér. Legislatívny rámec by mal stanoviť víziu o politike v oblasti nízkouhlíkových technológií ako aj jej potenciálneho ďalšieho rozvoja a to stanovením jasných, transparentných a objektívnych pravidiel. Na druhej strane je nevyhnutné zabezpečiť, aby akýkoľvek nový regulačný rámec v sebe neniesol prvky retroaktivity vo forme rôznych regulačných opatrení pre už existujúcich výrobcov v oblasti nízko uhlíkových technológií. Implementáciu legislatívy je potrebné zabezpečiť nákladovo-efektívnym spôsobom založenom na trhových princípoch.

Väčšina odpovedí dáva dôraz aj na finančné zdroje, hlavne na podporné mechanizmy, ktoré by umožnili naštartovať rozvoj predchádzajúcich opatrení. Medzi skupinu ďalších opatrení môžeme zaradiť decentralizáciu zdrojov v energetike, výskum a inovácie vrátane osvety pre spoločnosť. Aj v tomto sektore sa u respondentov stretávame s požiadavkou zaviesť uhlíkovú daň, prípadne zdaniť výrobu el. energie prípadne tepla zo zdrojov, ktoré sú zdrojom skleníkových plynov (CZT kde primárny zdroj je tuhé palivo). Pri finančných opatreniach je zdôraznená efektívnosť nastavenia súčasných a budúcich podporných mechanizmov v sektore energetiky.

Medzi významné finančné opatrenie respondenti navrhujú zaradiť aj ukončenie podpory z verejných zdrojov pre priame spaľovanie biomasy a finančnú podporu z verejných zdrojov stanoviť na využitie biomasy, a to na výrobu bioplynu, resp. biometánu, ktorý by sa následne využil na výrobu elektriny alebo tepla. K tejto oblasti je možné priradiť opakujúce sa opatrenie, ktorým je ukončenie podpory spaľovania uhlia pre výrobu elektriny vrátane odstránenia stimulov na ťažbu a nútené spaľovanie hnedého uhlia.

Oproti vyššie uvedeným konvenčným opatreniam respondenti predstavili aj inovatívne opatrenia ako sú:

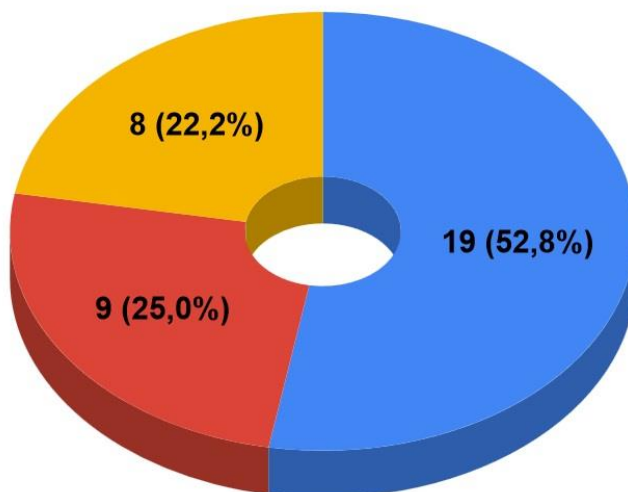
- Cielená koncepcia prevádzky elektrizačnej sústavy, aby umožnila podporu zvýšenia podielu OZE na konečnej spotrebe.
- Technické vybavenie zamedzujúce energetickým stratám a za účelom možnosti využitia čistých a trvalo obnoviteľných energetických zdrojov.
- Transformácia uhoľného regiónu hornej Nitry. Zrušiť moratórium na pripájanie obnoviteľných zdrojov energie do distribučných sústav a zákaz pripájania veterných elektrární do celej elektrizačnej sústavy.
- Príprava a prijatie kritérií udržateľného využívania vodnej a veternej energie, podobne ako pri Kritériách udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska.

2.3. Aké zmeny v regulácii je potrebné urobiť na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

Najväčšiu potrebu v zmene regulácie respondenti vidia v oblasti legislatívy, v zmene technológií, vrátane podpory nových technológií (zachytávanie a ukládanie CO₂). Aj pri tejto otázke respondenti vidia význam v zavedení uhlíkovej dane, ako aj prísnejšiemu zdaneniu fosílnych palív. Medzi významnú zmenu, ktorá by sa nemala opomenúť patrí zjednodušenie súčasného systému cenovej regulácie v oblasti teplárstva na Slovensku.

2.4. Akceptovali by ste zvýšenie cien energií, ak by boli podložené zlepšením environmentálnych charakteristík ich výroby?

Graf vyjadruje mieru súhlasu respondenta s akceptáciou zvýšenia ceny energií, ktoré sú podložené zlepšením environmentálnych charakteristík ich výroby. Pri tejto otázke viac ako polovica respondentov (19) súhlasila so zvýšením cien energií, ale len za podmienky ak by boli adekvátne podložené a zdôvodnené. Rozhodný nesúhlas vyjadrilo 9 respondentov a zvyšní respondenti vyjadrili nesúhlas so súčasnými nastavenými cenami energií a cenovou politikou v energetike, nakoľko vidia priestor na znižovanie ceny energií a nie na jej zvyšovanie.

• **Áno** • **Rozhodne nie** • **Nesúhlasím s CP v energetike**

Problémy, ktoré respondenti pri súčasnej cenotvorbe energii najčastejšie uvádzajú sú neúmerné regulačné poplatky, podpora pre elektrinu z domáceho uhlia, úľavy pre veľkých znečisťovateľov ovzdušia.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazený zjednodušený návrh opatrení respondentov v sektore energetiky:

NÁVRH OPATRENÍ V SEKTORE ENERGETIKY
LEGISLATÍVNE OPATRENIA
Obmedzenie legislatívnych prekážok pri rozvoji OZE vrátane odstránenia administratívnych bariér
Stanoviť jasné, transparentné a objektívne pravidlá (víziu) pre využívanie OZE v sektore
Zabrániť retroaktívite regulačných opatrení pre už existujúcich výrobcov pôsobiacich v oblasti nízko uhlíkových technológií
Legislatívu implementovať nákladovo-efektívnym spôsobom založenom na trhových princípoch
Pripraviť a prijať legislatívne kritéria využívania vodnej a veternej energie v SR
Cielená koncepcia prevádzky elektrizačnej prenosovej sústavy
Zrušiť moratórium na pripájanie obnoviteľných zdrojov energie do distribučných sústav a zákaz pripájania veterných elektrární do celej elektrizačnej sústavy
NEFINANČNÉ OPATRENIA
Podpora nových technológií, jej zmeny v sektore energetiky
Zabezpečiť vyvážený energetický mix v SR prostredníctvom rozvoja a zvyšovaniu podielu obnoviteľných zdrojov energie, zabezpečiť decentralizáciu zdrojov v energetike
Zastavenie ťažby uhlia na Slovensku (HBP), vrátane odstavenia uhoľných elektrární (Nováky, Vojany)
Využívanie batérií na uskladňovanie energie z OZE, za tým účelom analýzy ťažby surovín pre výrobu batérií v SR (kobalt, lítium)
Modernizácia systémov CZT, aby kopíroval koncept inteligentných miest. V systémoch CZT využívať rôzne formy energie nielen zemný plyn
Technické opatrenia pre zamedzenie energetickým stratám
Transformácia uhoľného regiónu Hornej Nitry
Výskum a inovácie vrátane osvetly pre spoločnosť
FINANČNÉ OPATRENIA
Podporné finančné mechanizmy pre OZE, vrátane pokračovania podpornej schémy pre domácnosti (zelená domácnostiam)
Zavedenie uhlíkovej dane, prípadne zdanenie výroby el. energie, tepla zo zdrojov, ktoré sú zdrojom skleníkových plynov (CZT kde primárny zdroj je tuhé palivo)
Efektívne nastavenie súčasných a budúcich podporných mechanizmov v sektore energetiky
Ukončenie podpory z verejných zdrojov pre priame spaľovanie biomasy a finančnú podporu z verejných zdrojov stanoviť na využitie biomasy, a to na výrobu bioplynu, resp. biometánu, ktorý by sa následne využil na výrobu elektriny alebo tepla
Ukončenie podpory spaľovania uhlia pre výrobu elektriny vrátane odstránenia stimulov na ťažbu a nútené spaľovanie hnedého uhlia

3. SEKTOR ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI

3.1. Kde vidíte priestor pre opatrenia na zvyšovanie energetickej efektívnosti?

Odpovede respondentov je možné zoradiť do troch základných opatrení pre znižovanie energetickej spotreby. Respondenti v tomto sektore najväčší priestor vidia v obnove bytových a rodinných domov, ďalej v stavbe nízkoenergetických budov.

Aj v tomto prípade opatrenia je možné rozdeliť na legislatívne, finančné a nefinančné opatrenia.

V legislatívnej oblasti navrhujú postupné sprísňovanie, a zároveň požadujú kontrolu dodržiavania existujúcej legislatívy regulujúcu stavebnú činnosť výstavby nových budov.

Medzi najčastejšie finančné opatrenie je možné zaradiť: podporu výstavby budov s takmer nulovou spotrebou energie a komplexnej obnovy starších budov, podpora inštalácie tepelných čerpadiel vo všetkých novostavbách a podpora využívania solárnych panelov na strechách a fasádach domov na ohrev vody aj na výrobu elektriny. Príprava nových a pokračovanie doterajších programov podpory výstavby na Slovensku.

Medzi nefinančné opatrenia respondenti najčastejšie zaraďujú výmenu vykurovací zariadení v bytových, rodinných domoch a verejných inštitúciách, využívanie OZE a iných technológií na znižovanie energetickej náročnosti budov.

Oproti vyššie uvedeným konvenčným opatreniam respondenti predstavili aj inovátné opatrenia ako sú:

- Zachovanie zdravého vnútorného prostredia v budovách, vrátane dosahovania reálnych energetických úspor.
- podpora EPC¹, investície do modernizácie plášťa budov a rozvodov (hlavne budov s energetickými certifikátmi C a horšími); podpora zelených striech a fotovoltaických panelov na výrobných halách/bytových domoch/verejných budovách.
- Použitie dreva ako stavebného materiálu, lebo sa jedná o trvalo obnoviteľný zdroj, ktorý kumuluje CO₂ po dobu svojej životnosti.

3.2. Čo je potrebné na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

Aj pri tejto otázke bolo možné rozdeliť odpovede respondentov na legislatívne a finančné a ďalšie opatrenia. Respondenti najväčší význam vidia vo finančných opatreniach v sektore energetickej efektívnosti: investície do obnovy verejných budov, podpora obnovy súkromných budov prostredníctvom dotácií alebo úverov so zvýhodnenou sadzbou.

V oblasti legislatívy prevláda potreba vytvorenia stabilného regulačného prostredia, ktoré bude motivovať poskytovateľov energetických služieb a dodávateľov energií pre vývoj produktov, ktoré budú viesť k obnove budov a znižovaniu spotreby energií.

Medzi opatrenia, ktoré majú inovátny charakter respondenti navrhujú:

- Pri snahe o dosahovanie maximálnych energetických úspor sa nesústrediť len na jeden parameter (tepelná ochrana vonkajšieho plášťa budovy), ale je potrebné zohľadniť všetky aspekty (vplyv denného svetla, nútené alebo prirodzené vetrenia), a to všetko so zohľadnením na zdravie a kvalitu života obyvateľov v danej budove.

¹ Projekty energetických úspor, tzv. Energy Performance Contracting (EPC) je komplexné riešenie pre energetickú a prevádzkovú efektívnosť budov s garantovaným výsledkom.

3.3. Aké zmeny v regulácii v tomto sektore je potrebné urobiť na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

Najväčšiu potrebu v zmene regulácie respondenti vidia v oblasti legislatívy, v zmene resp. úprave stavebného zákona. Pri opatreniach finančného charakteru vidia potrebu zmeny nastavenia podporných mechanizmov z verejných zdrojov na zatepl'ovanie, bonifikácia (zvýšenie podpory) projektov.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazený zjednodušený návrh opatrení respondentov v sektore energetickej efektívnosti:

NÁVRH OPATRENÍ V SEKTORE ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI
LEGISLATÍVNE OPATRENIA
Vytvorenie stabilné regulačného prostredia, ktoré bude motivovať poskytovateľov energetických služieb a dodávateľov energií a ktoré budú viesť k obnove budov a znižovaniu spotreby energií
Sprísňovanie a kontrola existujúcej legislatívy regulujúcu sektor výstavby (napr. stavebný zákon)
Stanoviť jasné, transparentné a objektívne pravidlá (víziu) pre využívanie OZE v sektore
Zabrániť retroaktívite regulačných opatrení pre už existujúcich výrobcov pôsobiacich v oblasti nízko uhlíkových technológií
Legislatívu implementovať nákladovo-efektívnym spôsobom založenom na trhových princípoch
Pripraviť a prijať legislatívne kritéria využívania vodnej a veternej energie v SR
Cielená koncepcia prevádzky elektrizačnej prenosovej sústavy
Zrušiť moratórium na pripájanie obnoviteľných zdrojov energie do distribučných sústav a zákaz pripájania veterných elektrární do celej elektrizačnej sústavy
NEFINANČNÉ OPATRENIA
Obnova bytových a rodinných domov, stavba nízkoenergetických budov
Výmena vykurovací zariadení v bytových, rodinných domoch a verejných inštitúciách
Využívanie OZE a iných technológií na znižovanie energetickej náročnosti budov
Zachovanie zdravého vnútorného prostredia v budovách, vrátane dosahovania reálnych energetických úspor
Použitie dreva ako stavebného materiálu
Zohľadnenie všetkých aspektov, faktorov (vplyv denného svetla, nútené alebo prirodzené vetrenie) pri výstavbe budov a domov so zohľadnením na zdravie a kvalitu života obyvateľov
FINANČNÉ OPATRENIA
Zmena nastavenia podporných mechanizmov z verejných zdrojov na zatepl'ovanie, bonifikácia (zvýšenie podpory) projektov
Investície do modernizácie plášťa budov a rozvodov (hlavne budov s energetickými certifikátmi C a horšími); podpora zelených striech a fotovoltaiických panelov na výrobných halách/bytových domoch/verejných budovách
Efektívne nastavenie súčasných a budúcich podporných mechanizmov
Podpora obnovy súkromných budov prostredníctvom dotácií alebo úverov so zvýhodnenou sadzbou

4. SEKTOR DOPRAVY

4.1. Považujete normy na znižovanie emisií CO₂ v prípade osobných automobilov a ľahkých úžitkových vozidiel v EÚ za dostatočné? Vašu odpoveď zdôvodnite.

Pri tejto otázke viac ako polovica z odpovedajúcich respondentov nepovažuje normy na znižovanie emisií CO₂ v prípade osobných automobilov a ľahkých úžitkových vozidiel v EÚ za dostatočné. Títo respondenti uviedli, že sprísnenie limitov emisných noriem CO₂ by viedlo k čiastočnej eliminácii dieselových motorov v mestách a viedlo by k podpore vozidiel na alternatívny pohon (hlavne elektromobily a hybridy, plug-in hybridy).

Na druhej strane takmer polovica odpovedajúcich respondentov považuje emisné normy CO₂ v EÚ za veľmi prísne, až nezmyselné. To má za následok vznik takých afér ako DieselGate (podvodné plnenie limitou viacerými výrobcami automobilov). Zároveň si títo respondenti myslia, že nastavené normované emisie CO₂ by mali byť primerané technickému pokroku vo vývoji spaľovacích motorov.

Oproti vyššie uvedeným konvenčným opatreniam respondenti predstavili aj inovatívne opatrenia ako sú:

- Podpora plynulej premávky a ekonomické správanie sa vodičov. Môžu tomu napomôcť autonómne vozidlá, preferencia vozidiel MHD, preferencia plne obsadených vozidiel (napr. v autobusovom páse) prípadne riešenie infraštruktúry (zamedzenie vzniku dopravných zápch, častokrát spôsobených zlou reguláciou dopravy - svetelné križovatky).

4.2. Ktoré alternatívne palivá majú podľa Vás najväčší potenciál v SR? Vašu odpoveď zdôvodnite.

V tejto otázke respondenti najväčší potenciál vidia v elektromobilite, ale aj vo využívaní iných alternatívnych palív a to hlavne CNG (prípadne LPG). Vodík je tiež vhodnou alternatívou, aj keď zasa iní respondenti ho vylúčili z pohľadu produkcie emisií počas jeho výroby. Niekoľkí respondenti vyzdvihujú biopalivá, ktoré v súčasnosti významným spôsobom prispievajú k znižovaniu emisií v doprave, nahrádzajú fosilné zdroje a podporujú poľnohospodársku výrobu na území SR.

4.3. V ktorých oblastiach vidíte priestor na zlepšenie dopravy v mestách a obciach v SR? Vašu odpoveď zdôvodnite.

V tejto otázke absolútna väčšina respondentov zdôrazňuje potrebu podporiť a hlavne zefektívniť verejnú dopravu, ako mestskú tak aj prímestskú, a to formou či prostredníctvom systému integrovanej dopravy, preferencie vozidiel verejnej dopravy, ale aj podpore cyklodopravy. Taktiež respondenti v prípade verejnej dopravy navrhujú jej elektrifikáciu a jednoznačne prevláda názor, aby verejná doprava bola efektívnejšie a inteligentnejšie riadená tak, aby nevznikali zápchy a bola zabezpečená plynulá doprava v mestách a obciach.

4.4. Kde vidíte priestor pre opatrenia na znižovanie emisií z dopravy?

Podobne ako pri predchádzajúcej otázke, respondenti vidia potrebu zefektívnenia a podpory verejnej dopravy na alternatívne palivo. Priestor na znižovanie emisií respondenti vidia v podpore vozidiel, ktoré využívajú alternatívne palivá, najmä vo verejnej hromadnej doprave a vozidlách používaných na verejno-prospešné účely (zber odpadu, polícia a mestská polícia, poštové služby, iné obecné technické služby).

Medzi navrhované opatrenia, ktoré majú inovatívny charakter respondenti navrhujú nasledujúce opatrenia:

- Definovať oblasti kde emisie z dopravy majú najviac negatívne vplyvy na životné prostredie, t. j. zamerať sa na najviac exponované oblasti s veľkou hustotou osídlenia, teda definovať miesta kde by sa v prvom rade mali aplikovať princípy čistej mobility a tak navrhovať i urbanistické a krajinotvorné riešenia.
Posudzovanie dopadov na (mikro)klímu pri diaľničných projektoch a iných dopravných projektoch.
- V znížení počtu osobných áut zavedením zdieľanej dopravy v mestách a obciach a časovo obmedzený zákaz vjazdu logistických vozidiel iných ako bezemisných.

4.5. Čo je potrebné na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

Pri tejto otázke bolo možné rozdeliť odpovede respondentov na legislatívne, finančné a ďalšie opatrenia. Respondenti najväčší význam vidia vo finančných opatreniach formou daňových opatrení, v dotáciách resp. v iných finančných nástrojoch, ktoré by pomohli podporiť verejnú dopravu, odklon z individuálnej osobnej prepravy na verejnú a pešiu a pod. V oblasti legislatívy prevláda potreba vytvorenia stabilného regulačného prostredia, ktoré bude motivovať ľudí na prechod na verejnú dopravu, podmienky pre všetky alternatívne palivá, nielen selektívne vybrané pre jeden typ, napr. elektrinu.

4.6. Aké zmeny v regulácii v tomto sektore je potrebné urobiť na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

V tejto otázke respondenti navrhli viacero zmien: integrovaný prístup, zjednodušiť a zjednotiť legislatívu, sprísniť používanie nízkoemisných zón (zákaz vjazdu MHD s dieslom a pod.), opatrenia na reguláciu emisií v sektore dopravy regulovať formou efektívne nastavených podpôr (motivácia) pre jednotlivcov, zvýšenie podpory ekologických spôsobov dopravy (napr. MHD, vlaky, bicykle), zrýchliť budovanie infraštruktúry, ktorá umožní prechod z individuálnej na iné druhy prepravy.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazený zjednodušený návrh opatrení respondentov v sektore dopravy:

NÁVRH OPATRENÍ V SEKTORE DOPRAVA
LEGISLATÍVNE OPATRENIA
Vytvorenie stabilného regulačného prostredia, ktoré bude motivovať ľudí na prechod na verejnú dopravu, podmienky pre všetky alternatívne palivá
Požiadavka na sprísňovanie noriem EÚ v oblasti regulácii emisií CO ₂ z nových osobných a ľahkých úžitkových vozidiel vrátane sprísnenia noriem EURO
Sprísniť používanie nízkoemisných zón (zákazy, obmedzenia aj pre MHD s dieslom)
NEFINANČNÉ OPATRENIA
Využívanie alternatívnych palív v doprave najmä CNG (LPG) najmä MHD a vo vozidlách používaných na verejnoprospešný účel
Posudzovanie dopravných projektov s ohľadom na mikroklímu prostredia
Budovanie infraštruktúry pre alternatívne palivá (elektromobilita, vodík, CNG, LPG LNG a pod)
Zavedenie zdieľanej dopravy v mestách a obciach s cieľom znížiť individuálnu prepravu

FINANČNÉ OPATRENIA

Zvýšenie podpory ekologických spôsobov dopravy (MHD, vlaky, bicykle a pod.)

Zavedenie finančných opatrení formou daňových opatrení, dotácií resp. iných finančných nástrojov, ktoré by pomohli podporiť verejnú dopravu, odklon z individuálnej osobnej prepravy na verejnú a pešiu a pod.

Efektívne nastavenie podpôr (motivácii) pre jednotlivcov, zvýšenie podpory ekologických spôsobov dopravy nastavenie súčasných a budúcich podporných mechanizmov

5. SEKTOR POĽNOHOSPODÁRSTVA A LESNÍCTVA

5.1. Kde vidíte priestor pre opatrenia na znižovanie emisií v sektore poľnohospodárstva a lesníctva?

V sektore poľnohospodárstva medzi respondentmi rezonovala potreba podpory miestnej potravinovej sebestačnosti (čo sa doma vyprodukuje, aby sa doma spotrebovalo), aplikácia ekosystémových opatrení a optimálne využívanie ekosystémových služieb. V sektore lesníctva sa respondenti prikláňajú k zvyšovaniu záchytov prostredníctvom rozširovania výmery lesov, zalesňovaniu poľnohospodársky nevyužívaných plôch, preferencii produktov z vyťaženej dreva s dlhým polčasom rozpadu.

5.2. Čo je potrebné na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

Na dosiahnutie navrhovaných opatrení je podľa respondentov potrebné vytvoriť taký legislatívny rámec, ktorý by umožnil vykonávať cieľavedomý účelový trvalo udržateľný manažment lesov s cieľom zabezpečiť ich dobrý zdravotný stav, ekologickú stabilitu a protipožiaru ochranu. Takisto je potrebné vytvoriť účinný systém kontroly dodržiavania kritériá udržateľného využívania drevnej biomasy.

5.3. Aké zmeny v regulácii v tomto sektore je potrebné urobiť na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

V tejto otázke respondenti navrhli viacero zmien: integrovaný (multisektorový) prístup, stransparentniť, zjednodušiť a zjednoznačniť legislatívu, využitie biomasy na energetické účely je vhodné presmerovať z priameho spaľovania drevnej štiepky na spracovanie odpadovej biomasy z poľnohospodárstva (napríklad spaľovanie slamy, fermentácia biomasy na bioplyn), opatrenia na zlepšenie zdravotného stavu lesov a adaptácie lesov na klimatické zmeny regulovať formou efektívne nastavených podpôr pre obhospodarovateľov lesa, jednoduchý systém podpory pre vykonávanie ochranných a adaptačných opatrení s dostatočným finančným zabezpečením.

5.4. Považujete súčasnú poľnohospodársku politiku za vyváženú pri zabezpečovaní rovnováhy medzi potravinovou sebestačnosťou SR a snahami v boji proti zmene klímy?

Respondenti na túto otázku odpovedali negatívne a upozornili na pár kľúčových nedostatkov: urgentne je potrebné zavádzanie opatrení na ochranu pôdy pred eróziou a vysušovaním, potrebná vyššia podpora diverzifikácie pestovaných plodín, nevyváženosť.

5.5. Aké spôsoby ošetrovania pôdy považujete za environmentálne vhodné? (napr. využívanie hnojív a pesticídov) v SR?

Väčšina respondentov sa zhodla na potrebe zníženia využívania syntetických hnojív a pesticídov na nutné minimum a uprednostňovať prírodné organické hnojivá.

Medzi navrhované opatrenia, ktoré majú inovatívny charakter respondenti navrhujú nasledujúce opatrenia:

- Krajina a jej vzhľad ovplyvňujú zisky z cestovného ruchu, toto hľadisko by sa malo tiež zohľadniť pri ťažbe dreva.
- Za jednu z hlavných úloh štátu v tomto smere preto vidíme v schopnosti motivovať subjekty v rámci poľnohospodárstva a lesníctva k znižovaniu emisií pomocou rôznych finančných a nefinančných opatrení.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazený zjednodušený návrh opatrení respondentov v sektore poľnohospodárstva a lesníctva:

NÁVRH OPATRENÍ V SEKTORE POĽNOHOSPODÁRSTVA A LESNÍCTVA
LEGISLATÍVNE OPATRENIA
Vytvorenie stabilného regulačného prostredia, ktoré umožni vykonávať cieľavedomý účelový trvalo udržateľný manažment lesov s cieľom zabezpečiť ich dobrý zdravotný stav, ekologickú stabilitu a protipožiarnu ochranu
Vytvoriť kontrolný systém pre dodržiavanie kritérií udržateľného využívania drevnej biomasy
Zaviest' opatrenia na ochranu pôdy pred eróziou a vysušovaním, potrebná vyššia podpora diverzifikácie pestovaných plodín
NEFINANČNÉ OPATRENIA
Znížiť využívanie syntetických hnojív a pesticídov na nutné minimum a uprednostňovať v procesoch prírodné organické hnojivá
Pri energetickom využití biomasy preferovať spracovanie odpadovej biomasy z poľnohospodárstva (napríklad spaľovanie slamy, fermentácia biomasy na bioplyn)
V sektore lesníctva zvyšovať záchyty prostredníctvom rozširovania výmery lesov, zalesňovania poľnohospodársky nevyužívaných plôch a pod.
FINANČNÉ OPATRENIA
Efektívne nastavenie súčasných a budúcich podporných mechanizmov v sektore poľnohospodárstva
Zlepšenie zdravotného stavu lesov a adaptácie lesov na klimatické zmeny formou efektívne nastavených podpôr pre obhospodarovateľov lesa

6. SEKTOR ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

6.1. Kde vidíte priestor pre opatrenia na znižovanie emisií v sektore odpadového hospodárstva?

Respondenti vidia priestor na znižovanie emisií v sektore odpadov vo zvýšenej separácii a recyklácii odpadov, znižovaní tvorby odpadov, spracovaní odpadov na energiu, cirkulárnom hospodárstve, optimalizácii logistiky odvozu odpadu a vzdelávaní verejnosti.

6.2. Čo je potrebné na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

Na dosiahnutie navrhovaných riešení je potrebná podpora SMART riešení pre technické služby miest, zvýšenie poplatkov za skládkovanie, regulácia využívania obalov a zmena verejnej mienky.

6.3. Aké zmeny v regulácii v tomto sektore je potrebné urobiť na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

Podľa respondentov je potrebné zaviesť finančnú motiváciu pre triedenie zložiek komunálnych odpadov v domácnostiach formou zníženia poplatku za likvidáciu zmesového odpadu pre domácnosti, ktoré preukázateľne triedia odpad alebo zaviesť poplatky podľa množstva

vyprodukovaného zmesového odpadu, podporovať zneškodňovanie odpadov správnym spôsobom a zvýšiť poplatky za skládkovanie.

Medzi navrhované opatrenia, ktoré majú inovatívny charakter respondenti navrhujú nasledujúce opatrenia:

- Je potrebné znížiť množstvo odpadu na obyvateľa, a to napríklad jeho nedostupnosťou. Napríklad veľký problém - igelitky v obchodoch - sa nevyrieši ich spoplatnením, ale len ak v obchodoch vôbec nebudú. Ľudia tak budú vedieť, že buď si zaplatia za papierovú alebo plátennú tašku, alebo si musia igelitku doniesť z domu.
- Motivácia, odmeňovanie, súťaže pre občanov, firmy, združenia a zverejňovať všetky pozitívne príklady na riešení separovaného zberu, logistika, motivácie pre recykláciu, miesto pokút a poplatkov.
- Na úrovni EÚ, ako aj na národnej úrovni vytvoriť politiku znižovania emisií aj pre sektor odpadového hospodárstva, ako aj pre všetky sektory mimo ETS (tzv. effort sharing decision). Za jednu z hlavných úloh štátu v tomto smere preto vidíme v schopnosti motivovať subjekty v rámci odpadového hospodárstva k znižovaniu emisií pomocou rôznych finančných a nefinančných opatrení.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazený zjednodušený návrh opatrení respondentov v sektore odpadového hospodárstva:

NÁVRH OPATRENÍ V SEKTORE ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA
LEGISLATÍVNE OPATRENIA
Vytvorenie stabilné regulačného prostredia, ktoré bude motivovať ľudí a subjekty separovať a recyklovať odpady
Požiadavka vytvoriť politiku znižovania emisií aj pre sektor odpadového hospodárstva
NEFINANČNÉ OPATRENIA
Zverejňovať všetky pozitívne príklady na riešení separovaného zberu, logistika, motivácie pre recykláciu odpadov
Optimalizácia logistiky odvozu odpadu ako aj vzdelávanie verejnosti
FINANČNÉ OPATRENIA
Zvýšenie poplatkov za skládkovanie
Zaviesť poplatky podľa množstva vyprodukovaného zmesového odpadu
Podpora SMART riešení pre technické služby miest

PRÍLOHA

Verejná konzultácia k Nízkouhlíkovej stratégii rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 pre vybrané sektory ekonomických činností

MŽP SR začína práce na príprave Nízkouhlíkovej stratégie rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 pre vybrané sektory ekonomických činností (ďalej nízkouhlíková stratégia). Nízkouhlíková stratégia bude obsahovať účinné a nákladovo efektívne opatrenia v sektore priemyslu, energetiky, energetickej efektívnosti, dopravy, poľnohospodárstva a lesníctva a odpadu.

V súčasnosti MŽP SR spolupracuje so Svetovou bankou na príprave Nízkouhlíkovej štúdie, ktorá bude slúžiť ako hlavný podkladový dokument pre prípravu nízkouhlíkovej stratégie. Cieľom tejto spolupráce je okrem vypracovania štúdie aj vybudovanie kapacít v oblasti modelovania vývoja a dopadov jednotlivých politík a opatrení na národné hospodárstvo a využívanie modelov, ktoré boli za týmto účelom dodané a nastavené v spolupráci s národnými expertmi a expertmi Svetovej banky.

Boli by sme radi, keby ste sa na príprave nízkouhlíkovej stratégie podieľali aj vy. Pošlite nám **do 11. mája 2018** odpovede na naše otázky, ako aj svoje nápady, podnety, odporúčania o ktorých si myslíte, že by nemali v základných pilieroch nízkouhlíkovej stratégie chýbať vo vybraných sektoroch.

Všetky Vaše návrhy, podnety odpovede a zistenia tejto verejnej konzultácie použijeme po posúdení pri príprave nízkouhlíkovej stratégie.

* Povinné

Začiatok formulára

Všeobecné usmernenie:

Prosíme Vás, aby ste boli čo najviac stručný, jasný a zrozumiteľný, preto je stanovený celkový rozsah pre Vaše odpovede v rozsahu cca 1500 znakov.

Dôležité upozornenie: Všetky Vaše názory a odpovede by mali byť podložené vlastnými odbornými analýzami alebo odkazmi na existujúce relevantné štúdie, analýzy, príklady z praxe, príklady zo zahraničia a podobne. Vaše návrhy by mali byť takisto v súlade s národnými a medzinárodnými dlhodobými cieľmi v jednotlivých oblastiach, ak sú také v súčasnosti schválené. Vyhodnotenie pripomienok verejnosti spracuje Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia a zverejní ich v sumárnej podobe spolu s návrhom Nízkouhlíkovej stratégie rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 pre vybrané sektory ekonomických činností v priebehu mesiacov september/október 2018.

PROFIL RESPONDENTA

Označte možnosti, ktoré sa na vás vzťahujú

Odpovedám *

Označte iba jednu možnosť.

- ako jednotlivec vo vlastnom mene
- v rámci profesijnej činnosti v mene organizácie

Vaše meno:

Vaše priezvisko:

Názov organizácie:

Druh organizácie:

Vyberte najlepšie zodpovedajúcu možnosť

Označte iba jednu možnosť.

- Súkromný podnik
- Profesionálna konzultantská spoločnosť, právnická firma, samostatne zárobkovo činný konzultant
- Obchodné, podnikateľské alebo profesijné združenie
- Mimovládna organizácia, platforma alebo sieť
- Výskumný a akademický subjekt
- Cirkvi a náboženské spoločenstvá
- Regionálny alebo miestny orgán (verejný alebo zmiešaný)
- Verejný orgán na národnej úrovni
- Iné:

Súhlas so zverejnením *

Príspevok prijatý v rámci tohto prieskumu môže byť zverejnený na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky s totožnosťou prispievateľa. Súhlasíte s tým, aby bol váš príspevok zverejnený pod vašim menom?

Označte iba jednu možnosť

- Môj príspevok môže byť zverejnený pod uvedeným menom
- Môj príspevok môže byť zverejnený, ale meno zostane anonymné
- Neželám si zverejniť svoje príspevky

Poskytnuté údaje sú dôverné alebo podliehajú utajenému režimu? *

Označte iba jednu možnosť

- áno
- nie

Všeobecné otázky k nízkouhlíkovej stratégii

1. V akom časovom horizonte by mala byť aktualizovaná nízkouhlíková stratégia?

Označte iba jednu možnosť.

- 5 rokov
- 10 rokov
- 50 rokov
- Iné:

2. Ktoré faktory budú rozhodujúce pri prechode na nízkouhlíkové hospodárstvo? (Môžete označiť viac odpovedí)

Začiarknite všetky vyhovujúce možnosti.

- Globálna svetová politika v oblasti zmeny klímy
- Legislatíva EÚ
- Využívanie financovania prostredníctvom EÚ fondov
- Vývoj na vnútroštátnej úrovni
- Súkromné iniciatívy
- Verejná mienka/zmeny zmýšľania
- Hospodárske podmienky
- Nové vedecké objavy a/alebo technologická zmena
- Presadzovanie zo strany záujmových skupín a mimovládnych organizácií
- Lobovanie podnikov
- Iná činnosť, ktorá ovplyvnila politiku v oblasti nízkouhlíkoveho hospodárstva
- Iné:

3. Kde sú alebo vidíte podľa Vás hlavné prekážky prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo v SR? (Môžete označiť viac odpovedí)

Začiarknite všetky vyhovujúce možnosti.

- Nedostatok ľudských a finančných zdrojov
- Chýbajúca medzisektorová koordinácia
- Nedostatok vhodných právnych predpisov
- Nedostatočné zapojenie verejnosti do procesu
- Nedostatočné povedomie verejnosti
- Hospodárska situácia
- Iné:

Tematické oblasti nízkouhlíkovej stratégie

Nízkouhlíková stratégia bude obsahovať účinné a nákladovo efektívne opatrenia v sektore priemyslu, energetiky, energetickej efektívnosti, dopravy, poľnohospodárstva a lesníctva a odpadu.

Sektor priemyslu

1. Kde vidíte priestor pre opatrenia na znižovanie emisií skleníkových plynov v oblasti priemyselných procesov?
2. Čo je potrebné na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení na znižovanie emisií v oblasti priemyselných procesov?
3. Aké zmeny v regulácii priemyslu je potrebné urobiť na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

Váš príspevok

Sektor energetiky

1. Kde vidíte priestor pre opatrenia na znižovanie emisií skleníkových plynov v oblasti energetiky?
2. Čo je potrebné na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení na znižovanie emisií v oblasti energetiky?
3. Aké zmeny v regulácii je potrebné urobiť na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?
4. Akceptovali by ste zvýšenie cien energií, ak by boli podložené zlepšením environmentálnych charakteristík ich výroby?

Váš príspevok

Energetická efektívnosť (budovy, znižovanie spotreby energie vo verejnom a súkromnom sektore)

1. Kde vidíte priestor pre opatrenia na zvyšovanie energetickej efektívnosti?
2. Čo je potrebné na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?
3. Aké zmeny v regulácii v tomto sektore je potrebné urobiť na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

Váš príspevok

Sektor dopravy

1. Považujete normy na znižovanie emisií CO₂ v prípade osobných automobilov a ľahkých úžitkových vozidiel v EÚ za dostatočné? Vašu odpoveď zdôvodnite.
2. Ktoré alternatívne palivá majú podľa Vás najväčší potenciál v SR? Vašu odpoveď zdôvodnite
3. V ktorých oblastiach vidíte priestor na zlepšenie dopravy v mestách a obciach v SR? Vašu odpoveď zdôvodnite.
4. Kde vidíte priestor pre opatrenia na znižovanie emisií z dopravy?
5. Čo je potrebné na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?
6. Aké zmeny v regulácii v tomto sektore je potrebné urobiť na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

Váš príspevok

Sektor poľnohospodárstva a lesníctva

1. Kde vidíte priestor pre opatrenia na znižovanie emisií v sektore poľnohospodárstva a lesníctva?
2. Čo je potrebné na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?
3. Aké zmeny v regulácii v tomto sektore je potrebné urobiť na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?
4. Považujete súčasnú poľnohospodársku politiku za vyváženú pri zabezpečovaní rovnováhy medzi potravinovou sebestačnosťou SR a snahami v boji proti zmene klímy?
5. Aké spôsoby ošetrovania pôdy považujete za environmentálne vhodné? (napr. využívanie hnojív a pesticídov) v SR?

Váš príspevok

Sekcia odpadového hospodárstva

1. Kde vidíte priestor pre opatrenia na znižovanie emisií v sektore odpadového hospodárstva?
2. Čo je potrebné na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?
3. Aké zmeny v regulácii v tomto sektore je potrebné urobiť na dosiahnutie Vami navrhovaných opatrení?

Váš príspevok

Účasť v pracovnej skupine pre prípravu nízko uhlíkovej stratégie

V prípade Vášho záujmu, prosíme Vás o zaslanie Vašich kontaktných údajov (email, prípadne telefónne číslo). Vzhľadom na kapacitné možnosti nebudeme môcť všetkým vyhovieť.

Mám záujem zapojiť sa do pracovnej skupiny *

Označte iba jednu elipsu.

- áno
- nie

Kontaktné údaje:

Ďakujeme za vyplnenie dotazníka

Koniec formulára